

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen (+)

Vietimme viikko sitten Suomen itsenäisyyspäivää; kunnioittaakseni sotiemme veteraaneja ja sankarivainajia, olen pukeutunut mahdollisimman alkuperäisen kaltaiseen sotapapin asuun.

Tervetuloa Joulutulien äärelle, minunkin puolestani.

Tarkoituksena on kokoontua yhteiseen nuotiohetkeen ja hiljentyä joulun odotukseen.

Tulien ääressä karskeinkin mies hiljenee, katsoo liekkiin ja pysähtyy hetkeksi.

Jokaiselle joulun odotus on varmasti erilaista, kuin toisille.

Haastan Sinut pysähtymään ja miettimään joulun tarkoitusta, vaikka hetken tässä tulien äärellä. Mitä joulu sinulle merkitsee ja miksi? Onko se vain kulutusjuhla vai onko sillä kenties jokin syvempikin merkitys? Mistä Joulussa alun perin oikeastaan on kysymys? Mitä jää jäljelle jos pyhästä otetaan se ”pyhä” pois? Vetäjän käteen jää lopulta vain luu. Joulukinkun lihat ovatkin poissa eli juhla menettää merkityksensä. Näemme vain kulutushysterian, emme rakkautta. Jouluhan on valon ja rakkauden juhla. Jeesus itse sanoi: ”Minä olen maailman valo, joka minua seuraa, se ei kulje pimeydessä.”

Monissa jouluperinteissä voimme nähdä kristilliset symbolit:

Tähti kuusen latvassa on muistona Daavidintähdestä Ensimmäisenä jouluna, tähdestä joka johti kolmea itäisen maan viisasta miestä.

Joulukuusi on vertaus paratiisin vihreydestä ja tapa on peräisin kaikesta Saksasta.

Kynttilä on vertauskuva Kristuksesta maailman valona. Kynttilä kuvastaa myös rukousta ja Jumalan suojeluksen pyytämistä.

Entäs sitten niinkin maallinen asia kuin joululahjat? – Taivaallinen Isämme antoi ainoan Poikansa lahjaksi maailmaamme, ihmiset ovat siksi halunneet muistaa toisiaan pienillä lahjoilla. Nykyisessä kulutusyhteiskunnassamme joululahjoja ei monikaan kyseenalaista.

Toiset taas antavat lahjansa esimerkiksi eettisessä muodossa kehitysmaihin, tai esimerkiksi pelastushelikoptereille. Moni tuttu joululaulu on varsin kulutuskriittinen; esimerkiksi ”En etsi valtaa loistoa, en kaipaa kultaakaan; mä pyydän taivaan valoa ja rauhaa päälle maan.” Ehkä vähän mahtipontisesti sanoitettu, kuten sen ajan tapaan kuului, mutta kertooko toinen joululaulu asian helpommin;

”Turhuuden turhuus kaikki on, niin turhaa touhu tää;
me kylmin käymme sydämin, laps’ sivuun vain jos jää.

Me lahjat jaamme runsahat, Laps’ -tyhjät kätes ihanat.”

Entäs oma rakas Joulupukkimme? Onko siinä mitään kristillistä perää?

Eri puolilla maailmaa väitetään, että Joulupukki asuisi Pohjoisnavalla, Moran lähellä Ruotsissa, tai ties missä. Mutta mehän tiedämme, aikuisten oikeasti Joulupukin asuvan Korvatunturilla, kaupunkiasunto on Rovaniemen lentokentän kupeessa.

Alankomaissa nimi Sinterklaas on hollantilainen mukaelma Pyhän Nikolauksen (Sint Nikolaas) nimestä. Sinterklaas on kotoisen Joulupukkimme näköinen, punaisiin pukeutunut parrakas mies, kädessään piispan (paimenen) sauva. Hänen mukanaan kulki usein Zwarte Piet eli Musta Pekka, joka sulki tuhmat lapset säkkiin ja vei mukanaan –Espanjaan. (Ei ole vaikeaa kuvitella, mistä on tullut tapa sanoa lapsille, että pitää olla kiltti ennen joulua) Tosin Kosti Kotirantakin tietää, että kiltti pitää olla *koko vuoden*. Ortodoksinen kirkko kertoo että Pyhä Nikolaus on 300-luvulla elänyt Myrnan piispa, ihmeiden tekijä ja pyhimys, Nikolaus Barilainen. Hän on mm. merimiesten suojelupyhimys. 6.12. on Nikolaus Ihmeidentekijän päivä. Perimätiedon mukaan hän kohdisti paljon huomiota lapsiin ja keskiajalla häntä pidettiin yleisesti lasten suojelijana. Ja juuri joulukuun 6. jaetaan useissa Keski-Euroopan maissa joululahjat, esimerkiksi Unkarissa. Tšekeissä joululahjat on perinteisesti tuonut Jeesus-lapsi juuri joulukuun viidennen iltana. Jeesus yritettiin Tšekeissä 1950-luvulla korvata Neuvostoliitosta tuodulla Pakkasukolla, kun Tšekkoslovakian silloinen pääministeri julisti 1952 joulupuheessaan kapitalistisen Jeesuksen muistuttavan köyhiä siitä että heidän paikkansa on tallissa. Pakkasukosta ei kuitenkaan muodostunut perinnettä.

Aina jokaisena adventtisunnuntaina sytytämme yhden kynttilän lisää riviin, kunnes niitä loistaa neljä. Adventti on jouluun valmistautumista. 1. Adventin evankeliumitekstissä Jeesus ratsastaa aasilla Jerusalemiin ja ihmiset huutavat Hoosiannaa. Tämän sunnuntain evankeliumissa kerrottiin Johannes Kastajan antamasta tunnustuksesta; ”Minä kastan vedellä, mutta teidän keskellänne on jo toinen, hän, joka tulee minun jälkeeni. Minä olen arvoton edes avaamaan hänen kenkiensä nauhoja.” Johanneksen tehtävä oli tasoittaa tietä Jeesukselle, ihmisten mieliin. Sen vuoksi Johanneksesta puhutaan kirkkovuoden alussa, ennen Jeesus Ihmisen, syntymäjuhlaa.

Johannes sanoi myös, ”Kukaan ei voi ottaa mitään, ellei sitä anneta hänelle Taivaasta.” Uskon, että Kaikkivaltiaan Jumalan hyvä tahto ja varjelus on ollut kansamme kohtaloissa mukana.

Sanoohan Johan Ludvig Runebergin kirjoittama Isänmaanvirsi seuraavasti:

”On isät täällä taistelleet ja uskoneet ja toivoneet.

Me saimme saman asunnon, ja samat vaiheet meidän on.

Oi Herra, käy sä siunaamaan nää rannat rakkaan synnyinmaan.

Suo aina rauha suloinen ja estä sota verinen.”

Talvisodan aikaan kaikesta oli puute. Sotilaille oli antaa vain kokardi otsaan ja vyö ympärille. Eikä niitä valmiita sotapappejakaan ollut, vaikka nopeasti saatiin sotilaspapisto luotua lähes tyhjästä. Toiset olivat sitä mieltä, että jättäkää se ampuminen sotilaille ja hoitakaa te sananjulistus. Kerran eräs sotapappi tuli huomattavan iloisena erästä upseeria vastaan ja kun tämä kysyi riemuun syytä; ”Ammuin tänään ensimmäisen ryssäni.” Ja eräs kekseliäs pappi palkitsi sanankuuloon tulleet sotilaat muutaman sentin pätkällä tornionlaaksolaista ”huulitupakkaa.” Tunnen tämän viimeksi mainitun sotapapin pojan erittäin hyvin. Kekseliäs pappi hänkin.

Suomalainen Sotilas ei mene mihinkään ilman sotilaspappia. Lainaankin Parikan Talvisota-elokuva: ”Mitetimmä notta jonkunlainen saarna se olis hyvä jouluna kuulla. Tulimme kun kuulimme nootta täällä on pappi vänrikkinä.” Vänrikki Lehtola joutui lähtemään, vaikka vähän vastahakoisesti, lukemaan jouluevankeliumin. Ja jouluevankeliumin jälkeen Erkkilä avasi korsun oven, että ”Saa ryssä kuulla kun pohjalaanen veisaa jouluvirttä!” Vartiopaikoissaan suomalaiset sotilaat nousivat seisomaan, ottivat kypärätkin päästään ja yhtyivät jouluvirteen. Ryssä yritti turhaan osua tykkitulella, Jumala suojeli suomalaista. Voiko sen parempaa evankeliumia kotimainen elokuva antaa?.

Itselleni joulunodotukseen vaikuttaa aina sukuni perintö – isoisäni kirjoitti viimeisen kirjeen lapsilleen pikkujouluna 1939 Karjalan Kannaksella. *”Herra, sinun rauhasi anna mulle elon kohtalot kirkastain. En pyydä mä tasaista tietä, sinun tahtosi tietä vain.”* Kirjeen loppuun hän kirjoitti: *”En pelkää kuolemaa – joka edessäni häämöttää tällä kerralla, sillä Joulun Sankari on syntini sovittanut ja sen tähden aina kun tämä kirje teille iloista Joulua toivottaa, muistakaa, että kerran luona Herran tavataan.”*

Koko pitkän ja kylmän talven ajan oli sillä rintamalohkolla niin vilkasta toimintaa, ettei hän jaksanut toista, suoraan lapsilleen osoitettua kirjettä kirjoittaa. Mutta kirjoitti Yläneen Lotille ja ohjeisti heitä pitämään huolta hänen perheestään. Meillä muilla on vapaa isänmaa, isoisäni nimi on punaisessa graniittitaulussa haudalla, sekä sankarivainajien patsaan jalustassa Yläneen kirkon vieressä.

Siunatkoon Kaikkivaltias Joulun Sankari yhteisen adventin ja joulumme.

Laulamme nyt 3 ensimmäistä säkeistöä Jouluvirrestä, Enkeli taivaan. Ja viimeisen säkeistön Jouluevankeliumin jälkeen.